

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO

Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

VOL. XXIX.—LETO XXIX.

Vse cene razen za
sladkor in riž
so dekontrolirane

WASHINGTON, 23. okt.—
OPA je danes za vse praktične
svrhe odpravila vso kontrolo
nad cenami za živež in pijačo.

Vladna agencija za admini-
stracijo cen je ukinila kontrolo
nad vsemi živili in pijačami z iz-
jemo sladkorja, raznih sirupov
in riža.

Odredba je postala učinkovita
danes popoldne.

Obenem so se odstranile vse
kontrole nad cenami za jedila v
restavracijah in drugod.

Poglaviti predmeti, ki so bili
dekontrolirani, so sledeči: moli-
ka, kruh in drugo pecivo, kon-
servirane ribe, candy, banane,
oranžje, konservirani paradizni-
ki, pine apple, konservirani sok,
žitna hrana za zajtrk, makaroni
in spageti.

Odredba izključuje od nadalj-
ne kontrole vse vrste hrane, do-
mače in importirane in vse pija-
če, vključivi žganje, pivo in
mekhe pijače.

**Francozi delajo na
atomske energije**

WASHINGTON, 20. oktobra.
(O.N.A.) — Francija je za-
čela tudi delati na polju atom-
ske energije in je posvetila temu
raziskovanju vsoto 4 milijonov
dolarjev. Dr. Lew Kowarski,
znanstveni ravnatelj francoske
oblasti za atomsko energijo, je
izjavil, da Francija nima nobenih
izolacionističnih namerov na tem
polju.

Ta francoski učenjak je med
vojno delal na britanskem in
kanadskem programu atomske
energije. On smatra, da je fran-
coska znanost mati atomske fi-
zike in je prepričan, da je nje-
gova dežela radi svojih prejš-
njih doprinosov k tej znanosti
zaščitena, da postane polnomočni
partner Amerike, Britanije
in Kanade.

Dr. Kowarski je, izjavil na
svojem potu nazaj v Francijo,
da namerava njegova dežela
zgraditi veliko središče za to-
zadnevna raziskovanja.

Nov grob

JENNIE SKOČAJ

Po dolgi bolezni je pre-
minila Mrs. Jennie Skočaj, stara
54 let, stanujoča na 7819 Aet-
na Rd. Doma je bila iz Kočice,
fara Slavinja na Primorskem,
odkoder je prišla v Ameriko
pred 34 leti.

Bila je članica društva Kra-
ljica miru št. 24 SDZ. Tukaj za-
pušča žalujočega soproga An-
tona, tri hčere, Mrs. Jennie Jan-
ose Kic, sina Sgt. Rudolpha in
vnuke, v starem kraju pa
tri brate in šest sester. Pogreb
se bo vršil v petek jutraj ob
8:30 uri iz Ferfoliatovega po-
grebnega zavoda v cerkev sv.
Lovrenca in nato na Calvary
pokopališče.

Voznik taksija oropan

Eugene Brucker, star 23 let,
2840 Scranton Rd., bivši saržen
v armadi, je večeraj jutraj oro-
pal taksija voznika za Yellow Cab
Co., Thomas Kapantasa, starega
27 let, 2023 Treadway Ave., za
\$17.35. Brucker je bil po ropu
kmalu najden in odveden na po-
lijesko postajo, kjer se je do-
bilo pri njem ves ukraden denar.
Obenem se je ugotovilo, da je
ropar podnevi zaposlen kot po-
pravljalec taksijev pri Yellow
Cab Co.

Rusija odredila četrto znižanje oboroženih sil

**Vsi starejši vojaški letniki se
pred Novim letom demobilizirajo**

MOSKVA, 23. oktobra.—Sovjetska vlada je danes na-
znanila nadaljno znižanje svojih oboroženih sil, ki je če-
trto, odkar se je končala vojna.

Dekret vrhovnega sovjeta
(parlamenta), ki je bil objavljen
na dan otvoritve zasedanja
zbornice Združenih narodov v
New Yorku, je iznova poudaril
pred enim mesecem izrečene be-
sede ministrskega predsednika
Stalina.

V njem se obenem naglašajo ve-
likopotezna kampanja sovjetske
vlade za vrnitev delovnih sil
dežele v industrijsko in polje-
delsko produkcijo v svrhu izvr-
šitve velikega petletnega pro-
grama za gospodarsko obnovo
ter redukcijo sovjetskega voja-
škega proračuna v znesku 56
milijard rubljev (10 milijard
dolarjev).

Na podlagi dekreta se bodo
med 1. novembrom in 1. janu-
arjem demobilizirali in poslali
domov vsi starejši letniki voja-
kov in častnikov z izjemo onih
pri zračni sili in mornarici.

(Po nedavnih poročilih se so-
di, da je oborožena sila Rusije
do sedaj štela od 5 do 6 milijonov
mož).

**Rusija se čuti ogroženo
od zapadnega bloka**

MOSKVA, 23. okt.—Rusija je
očividno prepričana o obstoju
bloka zapadnih držav, čigar po-
glavni namen je, vsiliti svojo
voljo drugim narodom sveta, in
da bi bila vsaka mednarodna or-
ganizacija, v kateri bi se odpra-
vil veto, naperjena direktno pro-
ti Sovjetski zvezi.

Med ruskim ljudstvom raste
vtis, da se v taboru zapadnih
držav pojavlja organizirano gi-
banje, ki stremi za odpravo veta
v varnostnem svetu Združenih
narodov. O tem se med Rusi danes
splošno govori.

V tem smislu se tolmači ne-
davnne govore državnega tajnika
Byrnasa in senatorjev Connal-
ly-a in Vandenberg. Ruski listi
in komentatorji na splošno obža-
lujejo to tendenco kot znamenje,
da se zapadne države skušajo
izmakniti sporazumom, ki so bili
napravljani na konferencah štiri-
h vesil.

Rusi smatrajo edinstvo velike
četvorice za mir prav tako važno
kot je bilo važno za zmago v
vojni.

30-LETNICA DRUŠTVA

V nedeljo popoldne ob 4. uri
se bo vršil lep program, katerega
priredi društvo Vipavski raj,
št. 312 SNPJ v Slovenskem do-
mu na Holmes Ave., da na slo-
vesen način praznuje svojo 30-
letnico ustanovitve. Po popold-
nanskem programu se bo razvila
domača zabava s plesom, za ka-
terebo bo igral Johnny Vadalno
orkester. Cenjeno občinstvo,
posebno pa članstvo Slovenske
narodne podporne jednote je
prijazno vabljeno, da se udeleži
te obletnice v obilnem številu.

POBIRANJE ASESMENTA

Jutri večer, 25. oktobra se bo
pobiralo asesment v Slovenskem
narodnem domu na St. Clair
Ave. Članstvo društev, ki zboru-
jejo tu, se opozarja, da naj upo-
števa to, in si pravočasno porav-
na asesment za tekoči mesec.

**DR. ALEŠ BEBLER
NAČELNIK DELEGACIJE
IZ JUGOSLAVIJE**

Jugoslovanska delegaci-
ja, ki je dospela na zborovan-
je Združenih narodov v
New Yorku, šteje 12 mož in
na čelu ji stoji podminister
za zunanje posle dr. Aleš
Bebler, ki je Slovenec.

Kot razvidno iz slike, ka-
teroj je objavil new-yorski
dnevnik PM, je dr. Bebler
mlad mož prikupne zuna-
njosti. On in njegovi kolegi
so dospeli v New York z le-
talom.

Dr. Bebler je bil član ju-
goslovanske delegacije na
mirovni konferenci v Pari-
zu in je izzval svetovno po-
zornost z velikim govorom,
v katerem je italijanskega
delegata Bonomija odprto
obtožil, da v argumentih
glede Trsta in slovenskega
Primorja premišljeno po-
tvorja dejstva.

**Nesreča na naduljni
železnici v Chicagu**

CHICAGO, 23. okt.—Na pro-
gi, ki pelje v Loop na nadestni
železnici, se je danes primerila
nesreča, pri kateri je bilo poško-
dovanih 168 oseb. Uradniki od
Chicago Rapid Transit Co. pravi-
jo, da je bila nesreča kriva
megla.

Vozovi so bili do skrajnosti
napolnjeni in so vozili eden za
drugim, ko se je prednji voz
ustavil, zadnji tega ni radi go-
ste megle pravočasno opazil in
se zaletel v sprednjega, pri če-
mur se je tudi iztiril.

Nesreča se je primerila na eni
izmed postaj na južnem koncu
mesta in za pol ure ustavila ves
promet.

**ANGLŠKA RUŠILCA
ZADELA OB MINE**

LONDON, 23. oktobra.—
Dva angleška rušilca sta pri
Albaniji zadelo ob morske mine
in se močno poškodovala. Baje
je tudi okrog 45 oseb na ladjah
ubitih, kot poročajo iz Aten.
Ladji nadaljujeta pot proti oto-
ku Krfu v Dalmaciji.

**PONAREJEVALEC KOVA-
NEGA DENARJA
OBDOJEN**

East ST. LOUIS, Ill., 28. ok-
tobra.—Na federalnem di-
striktnem sodišču se je zago-
varjal ponarejevalec kovanega
denarja, Floyd Collier, ki je de-
jal, da je ponarejeni denar ra-
bil samo pri igranju na stro-
jih. Izdeloval je iz kositra kvodre
in pol dolarje. Pri zasliša-
nju se je izgovarjal, da ni mi-
silil, da krši zakon, ako goljufa
gamblerje. Sodnik ga je obsodil
na dve leti zapora v federalni
ječi.

REDNA SEJA

Jutri večer ob 7:30 uri se vr-
ši redna mesečna seja društva
Zavedni sosedje št. 158 SNPJ v
Slovenskem društvem domu na
Recher Ave. Članstvo se va-
bi na polnoštevilno udeležbo.

**Jugoslaviji zopet preti pomanjkanje hrane;
vzrok sta suša in ukinjenje UNRRA pomoči**

BEOGRAD, 21. oktobra.—
(O.N.A.) — Zadnja letina v Ju-
goslaviji je bila tako prizadeta
od suše, da grozi dežel, zdaj po
ukinjenju UNRRA-e, zopet ve-
liko pomanjkanje živeža v no-
vem letu. To pesimistično oceno
polažaja sem slišal s strani ju-
goslovanskih uradnih krogov
in pri uradnikih UNRRA-e, ki
dobivajo iz vseh predelov Ju-
goslavije natančna poročila o za-
logah in potrebah, ter o izgu-
bah, katere je poljedelstvu pri-
zadela 4. in pol-mesečna suša.

Uradni jugoslovanski krogi
naglašajo, da bo morala Ju-
goslavija importirati najmanj
500,000 ton žita. Letošnja leti-
na je bila komaj 40 odstotkov
od normalnega pridelka — na-
vzlic temu, da je bilo posejane-
ga več ozemlja kot po navadi.
Suša je bila tako strahovita,
da morajo kmetje v nekaterih
krajih klati celo še ono malo
živine, kar je ostalo po nem-
škem ropanju.

Istočasno prihaja vest, da
Jugoslavija od svojih sosedov
ne more pričakovati nobene iz-
datne pomoči, ker sta bile tudi
Ukrajina in Romunija opusto-
šeni od suše. UNRRA bo mogla
nabaviti komaj za približno tri
milijone dolarjev dodatnega ži-
ta, tako, da bo morala Ju-
goslavija skrbeti za nadaljnih
420,000 ton.

Truman izjavlja, da je strah pred novo vojno brez podlage

**Obsodbe nacijev
v Jugoslaviji**

BELGRAD, 23. oktobra.—
Danes se je tu zaključil proces
proti 23 nacijskim častnikom in
vojakom, ki so bili obtoženi in
spoznani krivim, da so na Nor-
veškem pomorili 1,500 jugoslo-
vanskih vojnih ujetnikov.

Vsi obtoženi naciji so bili ob-
sojeni na smrt z ustrelitvijo.

**NACIJEK, KI JE
POKONČAL LIDICE,
UMRL NA VISLICAH**

PRAGA, 23. oktobra.—Da-
nes je bil na dvorišču ječe Pan-
krac v Pragi obešen SS častnik
Kurt Daluege, ki je pokončil
Lidice in vse njegovo prebival-
stvo.

Daluege je neka ur pred
eksekucijo nameraval izvršiti
samomor s tem, da si je posku-
sil z drobi kroznika, na kate-
rem mu je bila prinešena hrana,
prerezati zapestne žile.

Usmrčeni nacijski častnik je
bil po smrti Reinharda Hey-
dricha, čigar umor je dal naci-
jem povod za pokončanje Li-
dic, nadomestni "protektor"
Česke in Moravske.

**KONJSKO MESO ZA
AVSTRIJO**

MEXICO CITY, 23. okt.—Se-
nator Antonio J. Nermudez iz
države Chihuahua v Mehiki je
dejal, da bo Mehika vkuhala 30-
000 kant najboljšega konjskega
mesa, katerega se bo poslalo v
Avstrijo, da se omili stradanje
v tej državi, kot doprinos k
UNRRA delitvi živil v tekoči
zimi.

**Dobrodelni akcija za
bedne v inozemstvu**

V občinski hiši v Bedfordu
zbirajo ta teden razne darove,
tudi živali, kot kokoši, race, pse,
igračke, posodo, obleko in vsa-
kovrstne druge reči, katere bo-
do v soboto popoldne od 2. do
8. ure prodajali na javni licita-
ciji za reliefni sklad preko mor-
ja. Pri tem sodelujejo skoraj
vse organizacije v Bedford
Township. Odbor sestoji iz čla-
nov dveh protestantskih cerk-
venih občin in javni prodajalec
na licitanti bo F. M. Williams.
S skupičkom licitante namera-
vajo kupiti najmanj dva vago-
na žita za stradajoče narode v
Evropi in Aziji. Denar bo po-
slan na Church World Service
Center, New Windsor, Md.

VAŽNA SEJA

Jutri, v petek večer ob 7:30
uri se bo v Slovenskem domu
na Holmes Ave. vršila važna se-
ja Lausche for Governor odbo-
ra 32. varde. Prvotno se je ime-
la seja vršiti v Slov. del. domu
na Waterloo Rd., toda ker ni
dvorane na razpolago, se bo vr-
šila na Holmes Ave. Vabi se
vse člane, da se seje udeležijo in
s seboj pripeljajo tudi svoje
prijatelje.

HIMEN

Poročila se bosta v soboto
jutraj ob 9. uri v cerkvi sv. Vi-
da, Miss Josie Maurich, hčerka
Mr. in Mrs. Joseph in Margaret
Filipič iz 1059 E. 69 St., in Mr.
Herbert Steniel. Sorodniki in
prijatelji so vabljeni, da se po-
ročnih obredov udeležijo. Mlade-
mu paru čestitamo in mu želi-
mo vse najboljše v zakonskem
življenju!

**Predsednik posvaril zbornico
Združenih narodov, da govornice
o vojni ogrožajo svetovno okrevanje**

Predsednik Truman je imel včeraj govor na otvo-
ritveni seji zbornice Združenih narodov, kjer je pred 3,000
delegati in gosti izjavil, da je strah, da pride do nove
vojne, brez vsake podlage ter svaril, da take govornice
resno ogrožajo svetovno gospodarsko okrevanje.

Govorec pred največjo skupi-
no diplomatov, ki se je kdaj
zbrala v skupnem zasedanju, je
predsednik Zedinjenih držav
ostro udaril po neprestano ra-
stočih govornicah, da je tretja
svetovna vojna neizogibna.

Ko je rekel, da so vse take
govornice in bojzani "brez vsake
podlage ali upravičenosti," je
zbornica navdušeno ploskala.

Trumanov govor je glavni do-
godek na otvoritveni seji zbor-
nice Združenih narodov, ki se
je zbrala v mestnem poslopuju v
Flushing Meadows, kjer se je
pred vojno vršila velika svetov-
na razstava.

**51 narodov zastopanih v
zbornici Združenih narodov**

Zraven predsednika sta sede-
la na govorniškem odru pred-
sednik Združenih narodov Paul
Henry Spaak iz Belgije in Vin-
cent R. Impelleri, ki je v od-
sotnosti zastopal newyorškega
župana William O'Dwyer-ja.

Svečano okrašena zbornica,
katere predelava je veljala dva
milijona dolarjev, je bila natr-
pano polna delegatov, ki zastop-
ajo 51 različnih narodov iz
vseh delov sveta.

Jutri se bo zbornica, ki šteje
500 delegatov, lotila dela ter za-
čela z razpravami, ki naj bi od
vojne utrujenemu svetu prinesla
sporazumnost in trajen mir.

**ZAHTEVA UKINJENJE
VSEGA NASELJEVANJA**

LAFAYETTE, La., 23. okt.—
Senator Allen J. Ellender je de-
jal danes, da bo priporočal pri-
hodnjemu kongresu, da popol-
noma ukine vsako priseljevanje
v Ameriko od kjerkoli za dobo
pet let. Ellender je v govoru
pred študenti na Southwestern
Louisiana Institute kritiziral zū-
nanjo politiko Zedinjenih držav,
UNRRO in okupacijske metode
v Nemčiji.

V Stettinu dela še vedno 3,000
nemških delavcev. Naseljevanje
Poljakov se redno nadaljuje.

"Oni, ki prihajajo iz prede-
lov vzhodno od Curzonove lini-
je, dobe brezplačno imetje, ki
odgovarja temu, kar so imeli v
svojem domačem kraju. Polja-
ki iz drugih krajev pa se mo-
rajo obvezati, da bodo plačali
svojo novo imovino v petih do
desetih letih, je rekel Zarembo.

**Vesti iz življenja
ameriških Slovencev**

West Frankfort, Ill. — V bliž-
nji naselbini Thomsonville je
4. oktobra umrl Joseph Supan-
čič, star 62 let, doma iz vasi
Hosto pri Novem mestu. Tukaj
zapušča ženo, tri sinove, dve
hčeri in več vnukov, v starem
kraju pa dve sestri.

Washoe, Mont. — Dne 4. ok-
tobra je umrla Katie Mihelčič,
stara 68 let, doma iz Zagorja
na Kranjskem. Bila je članica
SNPJ in ABZ. Njen mož je
umrl zadnjega marca. Zapušča
tri hčere, dva sinova in pet
vnukov, v Kleinu, Mont., pa se-
stro.

Evereth, Minn. — Pri družini
Lee in Frances Clair so se
oglasile vile rojenice in pustile
prvorojenka, pri družini Antho-
ny in Ida Chos pa tudi hčer-
ko.

Kdor je človekoljub, daruje
za otroško bolnico v Sloveniji

**Poljaki uverjeni,
da se zapadna meja
ne bo spremenila**

LONDON, 21. oktobra.—
(O.N.A.) — Peter Zarembo, ve-
liki župan mesta Stettin, je iz-
javil danes, da Poljaki, ki žive
za zapadnih predelih sedanje
Poljske, to je v pokrajinah, ka-
tere so bile prej nemško ozem-
lje, nimajo niti najmanjšega
dvoma o tem, da bodo trajno
ostali na tej zemlji.

"Le iz centralnih predelov
Poljske, je morda mogoče, da
je čuti malodušne glasove", je
izjavil g. Zarembo, "toda nikdar
ne na zapadnih mejah. Svoj del
porušenega Stettina bomo zopet
zgradili, in to je, kar je važno,
ne pa neki čudni, pseudo- zgo-
dovinski pomisleki", je nagla-
sil.

Veliki župan Stettina je ome-
nil, da je število Poljakov v
Stettinu naraslo za na 110,000
od meseca aprila 1944 naprej.
Sedanji načrti predvidevajo
izgraditev modernega rečnega
pristanišča, ki ima biti dovrše-
no v dveh in pol letih. Za iz-
gradnjo novega modernega me-
sta računajo, da bo treba na-
daljnih 20 let. Toda, poudarja
veliki župan, "mesta ne bo ni-
kdo več spoznal, kadar bodo
naši načrti izvedeni."

Poljski Stettin bo začel obra-
tovati kot pristaniščno mesto
za trgovino z zunanjim svetom
že prihodnje leto, ko je namer-
avano otvoriti redno plovo
med Stettinom in Trelbergom
na Švedskem.

V Stettinu dela še vedno 3,000
nemških delavcev. Naseljevanje
Poljakov se redno nadaljuje.

"Oni, ki prihajajo iz prede-
lov vzhodno od Curzonove lini-
je, dobe brezplačno imetje, ki
odgovarja temu, kar so imeli v
svojem domačem kraju. Polja-
ki iz drugih krajev pa se mo-
rajo obvezati, da bodo plačali
svojo novo imovino v petih do
desetih letih, je rekel Zarembo.

POROKA

V soboto zjutraj se bošta
poročila v cerkvi Marije Vnebo-
vzete Miss Jennie Prijatelj,
hčerka Mr. in Mrs. John Prija-
telj iz Conneauta, Ohio, in Mr.
Joseph Novak, sin Mrs. Novak
iz E. 154 St. Nevesta, kot nje-
na družina, so aktivni pri on-
dotnem društvu SDZ. Novopo-
ročencema čestitamo in jima
želimo vse najboljše v zakonu!

Posetite krasno igro

'Naš gospod župnik'

v nedeljo, 27. oktobra
katero podaja dramski zbor
"IVAN CANKAR"
v Slovenskem narod. domu
na St. Clair Ave.

Pričetek točno ob 6:30 zvečer
Ves prebritek bo podeljen v
sklad podružnice št. 39
SANSa

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN YUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
4231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town: (Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):	
For One Year—(Za celo leto)	\$7.00
For Half Year—(Za pol leta)	4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece)	2.50
By Mail in Cleveland, Canada and Mexico: (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):	
For One Year—(Za celo leto)	\$8.00
For Half Year—(Za pol leta)	4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece)	2.75
For Europe, South America and Other Foreign Countries: (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):	
For One Year—(Za celo leto)	\$9.00
For Half Year—(Za pol leta)	5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

Denis Plimmer (ONA)

NAPOR ANGLEŠKIH LADJEDELCEV

Kot veste je te dni privedla orjaška angleška luksuzna ladja "Queen Elisabeth" v New York veliko število mednarodnih osebnosti, med njimi tudi sovjetskega ministra za zunanje zadeve. Pogled na ladjo, ko je počasi in z neizmernim dostojanstvom drsela po vodi in vplula v newjorški zaliv, je bil nepozaben. Preko 100 časnikiških poročevalcev je z osupljenjem občudovalo lepoto tega prizora—vsi smo bili prepričani, da je ta ladja pač najlepša stvar, katero je kdajkoli ustvarila človeška roka.

Za trenotek smo takrat pozabili, da tiči v ozadju tega prizora nekaj drugega, kar je za ves svet velike važnosti—namreč, neizmerni napor sedanje Anglije, da dobi nazaj v svoje roke pomorsko trgovino na vseh sedmih morjih in oceanih.

Ladja Queen Elisabeth je mogočen simbol, nekakšen slavolok ladjedelske umetnosti in spretnosti. Ladje te veličine so zares kraljice oceanov. Obenem pa je ta ladja tudi le simbol in nič drugega, kajti angleški delavci, ki se pote in napanjajo svoje sile v Clyde-u in desetorici drugih ladjedelskih središč Velike Britanije, posvečajo svoje največje napore manjšim ladjam.

Angliji gre za to, da s svojim delom zdaj zagotovi svemu ljudstvu znova one dohodke, katere je Velika Britanija prejemale za vojno od svojega brodarstva. Te dohodke cenijo na približno 400 milijonov dolarjev na leto. Malo več ali manj—vsekakor so dohodki brodarstva krili skoro ves primanjkljaj uvoza in izvoza Velike Britanije v predvojnih letih.

Brez teh dohodkov bi bilo Angliji tudi zdaj, po vojni, težko spraviti svoj proračun v ravnotežje. Toda največji, pretežni del dohodkov niso prinašale velike ladje kot Queen Elisabeth, temveč manjši tovorni in potniški parobrodi. Take manjše ladje so bile okostnica in ogrodje angleške gospodarske sil ena morju, in te je treba zopet spraviti na predvojno višino, ako naj Velika Britanija zopet zavzame svoje prejšnje mesto med pomorskimi narodi.

Med vojno je izgubila Velika Britanija dve tretjini svoje trgovske mornarice—tako uspešno je napadal naprotnik britansko plovbo, vedoč, da je od nje odvisna življenjska sila in odporna moč kraljice morja. Angleške ladjedelnice so med vojno delale dan in noč v nepretrganih delovnih urah, prizadevajoč si dohiteti vsakodnevne izgube z nadomestkom novih ladij in popravilom poškodovanih. Ogromni napor je bil izredno uspešen, toda ob koncu vojne je bila angleška trgovska mornarica vendar za 29 odstotkov manjša kot je bila pred mesecem septembrom leta 1939.

Velikanske potrebe vojne in nujnost zadeve je imela seveda kot vsaka težava in nesreča tudi svoje dobre strani. Velika Britanija je uvedla v svojih deloma zastarelih ladjedelnih novih metode dela in moderneje stroje, kajti vse je bilo posvečeno le brzini nadomeščanja. Ob koncu leta 1945 so začele angleške ladjedelnice že pobijati vse rekorde na tem polju.

Ko sem bil preteklega poletja na Angleškem, so zidale angleške ladjedelnice večje število ladij z večjo tonažo kot vse druge dežele sveta skupaj. Takrat so mi označili angleško tonažo v ladjedelnih za 1,676,103 tone. Za ves ostali svet pa so mi navedli število 1,580,000 ton. Po zadnjih vesteh je tonaža Anglije še vedno naraščala.

Angleški pomorščaki so ponosni na ladje razreda "Queen", a so navzlic temu prepričani, da leži bodočnost pomorskega prometa v manjših ladjah. Njihovi največji napori so posvečeni ladjam do 10,000 ton, tako da je število ladij, ki presega to tonažo, v angleških ladjedelnih razmeroma nizko. Baje grade trenutno 13 motornih ladij in šest parobrodov, ki so nekoliko večji, a tudi ne presega 12,000 ton. Poleg tega grade le par ladij med 20,000 in 30,000 ton. Queen Elisabeth pa ima 83,673 ton!

Za trgovski promet so najvažnejše ladje, ki morejo pristati v vsakem pristanišču, in katere je mogoče brzo raz—in natovoriti. Takim ladjam veljajo napori angleških ladjedelnih, ki so prepričane, da bo Velika Britanija tudi v bodoče prva na morju.

UREDNIKOVA POŠTA

Še eno vabilo k 30-letnici društva "Vipavski raj"

Cleveland, O. — Kot mnogoletni predsednik omenjenega društva "Vipavski raj" št. 312 SNPJ, je tudi moja dolžnost, da napišem par vrstic o tej važni 30-letnici tega društva. Zgodovine tega društva ne bom opisoval, ker to so že drugi storili. Omenil bom samo gotove stvari in to na kratko. Med člani društva in društvenim odborom je vladala vedno sloga. Delali smo za društvo in Jednoto roka v roki.

Društvo "Vipavski raj" št. 312 SNPJ je v vseh letih svojega obstanka dosti darovalo in pomagalo po svojih najboljših močeh, vsem dobrim in koristnim delavskim stvarim. Tako je to društvo tudi pomagalo naši stari domovini Sloveniji in Jugoslaviji na splošno. Društvo zagovarja hrabre borce za Jugoslavijo in jih bo podpiralo tudi še v bodoče po svojih najboljših močeh. Društveni člani so prepričani, da so borci upravičeni do nadaljnjega podpore.

V tem duhu in iz tega stališča iskreno vabim rojake in rojakinje iz širnega Clevelanda, vabim vse članstvo bratskih in sestrskih društev SNPJ pokažite se, da bomo videli, koliko nas je, ki se zavedamo pomembnega jubileja 30-letnice "Vipavskega raja". Naša želja naj velja, da si podamo roke in da v bodoče korakamo še bolj strnjeno po začrtani poti naprej. Kot dobri ameriški državljani, bodimo tudi dobri društveniki in Slovenci ter zvesti člani naše organizacije SNPJ.

Mnogo zanimivosti boste slišali od slavnostnega govornika na tej proslavi, Filipa Godina, znane kraške grče in upravnika "Prosvete". Godina je bil tudi eden izmed ustanoviteljev naše Jednote. Ves ostali program bo tudi zelo zanimiv, kar je bilo že opisano. Z gotovostjo lahko rečem, da boste vsestransko dobro postreženi.

Kuhinjski štab dela pripravne zelo tajno, nočejo izdati v naprej kuhinjskih receptov, ker hočejo goste tem prijetnejše iznenaditi na slavnosti. Pevski zbori bodo zabavali avdijence z lepimi pesmimi in sicer nastopijo: Zarja, Jaran in Slovan. Pete bodo tudi partizanske pesmi, katere so v Sloveniji prepevali naši hrabri borci med najhujšimi borbami. Vse take stvari bomo slišali v programu v nedeljo 27. oktobra pri 30-letnici društva "Vipavski raj", št. 312 SNPJ v Slovenskem domu na Holmes Ave., pričetek ob 3:30 uri popoldne. Za ples bo igral Vadnalov orkester. Na svidenje!

Andy Božič,
predsednik.

Delujmo za ponovno izvolitev gov. Lauscheta

Cleveland, O. — V ponos smo si šli sodelovati za izvolitev guverniera, sina našega naroda. Stopal je naprej z zmoglostjo sodnijske prakse in z bogatimi skušnjami, ki si jih je pridobil kot župan mesta Clevelanda.

Kot guverner države Ohio je vestno vršil vse svoje dolžnosti skozi razburkane čase vojne. Ni mi treba povdarjati, da se je republikanska reakcija zapodila kot morski val, da ugonobni vse, kar si je navadni človek pridobil v politični borbi tekom dolgih let. Zato je bolj važno magajo, kot pa si predstavljamo, da storimo vse, kar je v naših močeh, da obdržimo gov. Lauscheta še nadalje v uradu kot guvernerja države Ohio. Rabi mo ga vsi kot državljani, posebno pa še radi tega, da preprečimo politični bankirski mašini dobiti vodstvo in kontrolo nad ustanovami države.

To uštem kot Slovenec in 40-letni ameriški državljani in ne

kot politični uposlenec. Apelliram zato na tisočere naše zavodne državljane, da delujmo za ponovno izvolitev gov. Franka J. Lauscheta z vsemi močmi. V ta namen imamo v 32 wardi poseben kampanjski klub, katerega seje naj bi obiskali vsi naši rojaki iz te okolice. Za klub M. I. Lah.

Bazar Progresivnih Slovencev

Cleveland, O. — Že delj časa ni bilo nič poročano v Enakopravnosti glede našega bazara, katerega priredijo skupni krožki Progresivnih Slovencev v dnevih 7. in 8. decembra v Slovenskem delav. domu, Waterloo Rd. Dobiček bo šel v namene za razširjenje naše organizacije. Kot vam je vsem znano, smo bile Progresivne Slovenke zadnja leta zelo zaposlene v delom pomožne akcije za staro domovino, da nismo imele nobenega časa za domačo agitacijo.

Kod se sliši, so članice krožkov zelo pridno na delu in šivanju. Tudi naš krožek ne sme zaostajati. Zato ste prošene vse tiste, ki ste zmogljive kakšnega šivanja, da greste pridno na delo. Naša tajnica, Mary Vidrih ima za šivanje blago na razpolago, katerega lahko dobite pri njej. Najbolje pa je, da pridete na šivalni sestanek, katerega datum bo objavljen v časopisu.

Naša tajnica se veliko trudi, da bo bazar uspešen. Ampak ostale članice ne smemo pozabiti, da to veliko delo ni samo njena dolžnost in področje, pač pa ji moramo pri tem pomagati vse ostale članice krožka. V decembru, ko volimo odbor krožka, silimo tajnico: saj boš sama tiste račupe vodila, to ni taka reč. Ampak, ko pride veselica, pa vse tajnici naložimo na rame. Kot na primer ob zadnji naši veselici, je ona morala vse sama preskrbeti. Se moramo zavedati, kako težko je v teh časih dobiti za take priredbe pijačo in jestvine. Toda naša Mary je vse to nekako preskrbela in veselica je bila sijajen uspeh.

Veliko je bilo oglašano za prireditev 10-letnice krožka št. 3 Progresivnih Slovencev v Euclidu. Izkazalo se je, da oglaševanje ni bilo zaman. Prireditev je sijajno izpadla. Dvorana je bila nabito polna. Gotovo bo o tem več in natančneje poročala naša urednica Mary Ivanusch, katere je bila sama navzoča kot govornica ob tej slavnosti. Njen govor je bil sicer kratek, ampak jedrnat. Zato je tudi žele upravičeno velik aplavz. Krožku št. 3 P. S. pa čestitam k njihovim 10-letnici in tako lepem in uspešnem programu, ki so ga postavile na oder. Le tako naprej po poti, katero ste začrtale pred 10 leti.

Theresa Gorjanc,
krožek št. 1. Prog. Slov.

K 40-letnici Slovenske narodne čitalnice

Cleveland, O. — Dne 10. novembra letos bo slavila Slovenska narodna čitalnica 40-letnico svojega obstanka. Pred 40 let se je zbrala mala skupina za vednih Slovencev in ustanovila čitalnico.

Gotovo je bil namen teh ustanoviteljev, da naš narod kulturno dvignejo, da nudijo potrebno izobrazbo prvim priseljencem potom slovenske knjige in časopisja in si medsebojno pomagajo do samoizobrazbe. V mislih so gotovo imeli važnost lepe slovenske knjige, kako jih razširiti med splošno maso našega naroda. Čitalnica je najbolj pripravna za to, potem katere se more doseči največje število knjige željnih čitateljev, poučnega in zanimivega čtiva ki se najde v slovenskih knjigah.

Ali je Slovenska narodna čitalnica uspešna in dosegla svoj namen? Na eni strani je uspešna. Zbrala in nakupila je veliko lepih in poučnih knjig. Čitalniške omare so napolnjene knjig vseh slovenskih pisateljev, pesnikov in prevajalcev. Ampak, kje so čitatelji?

Nekateri trdijo in govorijo, da je 40,000 Slovencev v Clevelandu. Kje so? Tudi če bi jih bilo polovico manj, je še vedno neodpušljiva taka mlačnost za lepo in poučno slovensko knjigo. Slovenska narodna čitalnica danes po 40 letih svojega udejstvovanja le životari. Nobenega pravega zanimanja za čitanje ni med priseljenci. Ali smo ameriški Slovenci zašli v srednjeveško dobo, v dobo brezbriznosti?

Poglejmo druge naroda. Tako imajo na primer Amerikanci palače za čitalnice, poleg tega imajo v svojih domovih prilično izbero svojih lastnih knjig. Dobra in poučna knjiga je kot iskren prijatelj, s katero se lahko pogovarjate, obenem si pa še obogatite svoje znanje. Dobra knjiga ti je zvest učitelj, katerega človek vedno rabi v življenju. Slovenska narodna čitalnica ima veliko raznovrstnih knjig, katerih se lahko poslužite, če imate veselje za čitanje.

Slovensko narodno čitalnico danes vzdržujejo naša slovenska podpora društva. Ako spadate k društvu, katero podpira s članarino čitalnice, ste s tem lahko brezplačni član čitalnice. Tajnik čitalnice J. Sircel in knjižničar L. Dular vam bosta radevolje podala vsa pojasnila. Zato apelliram na vse Slovence v Clevelandu, postanite član čitalnice, kar vam bo v lastno korist. Potom čitanja dobrih knjig si boste izpopolnili svoje znanje in pridobili na splošni izobrazbi.

Ob tem izrednem jubileju 40-letnice bo čitalnica priredila lep in bogat program, ki se bo izvajal v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., kjer ima čitalnica svoje prostore. Ob tej priliki bo slavnostni govornik naš slovenski ameriški pesnik g. Ivan Zorman, ki z našo mojstrsko obdelati naše slovenske pesnike in pisatelje. Že njegova lepa slovenska govornica poslušalca osvoji, da bi ga poslušal kar naprej. Pri tem programu bodo sodelovali tudi pevski zbori in sicer: Zarja, Glasbena Matica, Mladinski zbor SNPJ, Jaran in Slovan. Ti so vsi dobri pevski zbori, ki radi pomagajo pri naših prireditvah.

Po programu se bo goste postreglo z večerjo v prizidku in potem se prične ples, za katerega bo igrala Sernikova godba. Na tem slavlju bo za vse nekaj dobrega in zanimivega. Slovenska narodna čitalnica vljudno vabi cenjeno občinstvo na ta svoj častitljiv jubilej 40-letnice, da se iste udeležite ne samo iz Clevelanda, pač pa tudi iz sosednjih in daljnih naselbin nam s svojo navzočnostjo pomagajte do lepšega uspeha. Rezervirajte si že sedaj nedeljo 10. novembra za poset prireditve Slovenske narodne čitalnice, ki se vrši v avditoriju Slovan doma na St. Clair Ave. Pridite zopet enkrat med svoje prijatelje in znance, da skupno proslavimo 40-letnico te izobrazvalne ustanove, kar nam bo ostalo v prijetnem spominu. John Filipič, predsednik.

"Z Rupnikom se je dobro živelo" — nemški oficir

Po odmoru je zasliševal obtožena zastopnik vojnega tožilca Marjan Vivotda. Dotaknil se je vprašanja lektorja nemščine Koniga, o katerem se je Rupnik izjavil, da je šel iz obtožnice izvedel, da je bil v nemški službi. Konig je vedel, da bo Rupnik imenovan za komandanta utrjevanja (fortifikacije) prej, kakor je bilo to objavljeno v vojaškem službenem listu. Konig je priznal pismeno, da pogosto zahaja k Rupniku, s katerim se dobro živi.

Konig je bil vnet nemški oficir, poslan v Jugoslavijo s posebnim nalogo in je v naprej vedel za državno vojno tajnost, kakršno je bilo imenovanje generala Rupnika za komandanta utrjevanja.

Dasi je Rupnik zanikal, da bi imel kakšno zvezo z bivšim banom dr. Natlačenom, mu je tožilec po pismu bana Natlačena, pisanemu predsedniku ministrskega sveta Slobodanu Jovanoviču, ki ga je poslal preko dr. Mihe Kreka, dokazal, da je Na-

nusch, urednica glasila Progresivnih Slovencev. Pravičnost in pogum je njeno geslo. Le žal, da se je vse premalokdaj sliši v govorih.

Kratek govor, ki ga je imela zadnje nedelje 20. oktobra ob 10-letnici krožka št. 3 Progresivnih Slovencev v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave., Euclid, je bil neustrašen. Govor je bil zelo kremenit in

pogumen, kakoršnjega samo ona poseda. Omenila je, da se nas zadnje čase prikazuje javnosti kot nekakšne razbojnik, toda mi nismo nobeni razbojniki ali razbojnice. Narod se zaveda in samo zahteva svoje pravice. Res, njene besede dajo človeku pogum in vztrajnost. Le tako naprej, Mary! Zelo pomembne smo na Tebe.

J. Remic

Sodnijski proces proti slovenskim izdajalcem

(nadaljevanje)

"Tu pravite: 'V zvezi s predstavo z dne 14. maja t. l. mi je sporočil komandant naše divizije v Nickelstadtu Muller, da bomo po potrebi pozvani v sestav delov kraljeve jugoslovanske vojske v Italiji. Omenjena predstava je znana oficirjem, četnikom in tistim Srbom dobrovoljskega korpusa, ki so bili ta čas v Spittalu. Predvsem poučarjam, da nimam nobene pretenzije v zvezi z mojim činom, temveč se rad in prostovoljno podrejam mlajšim, ki so si po svojih zaslugah pridobili položaj, ki ga sedaj zavzemajo. Sem zdrav in sposoben za delo na fronti in za njo. Divizijski general Lav Rupnik. Fermo 27. IX. 1945."

"V prilogi pa ste poslali: 'Priloga za osebno obvestilo. Moje gledanje na način restavracije kraljeve Jugoslavije. 1. Zapadne zavezniške je treba z obrazložitvijo pravega stanja v deželi priložiti, naj v svojem in interesu Evrope zasedejo tudi našo državo in organizirajo mir in red in uničevanje boljševizma (partizanov). 2. Jugoslavija daje zavezničarom pomoč na fronti, svojo reorganizirano redno vojsko, v zaledju pa z elitno vojsko, najbolj disciplinirano in največje moralne kvalitete. Kasneje bi pomagala zavezničarom pri razorožitvi nele Titove vojske, temveč tudi tistih tolk, ki na svojo roko delajo nered v deželi. Po vzpostavitvi popolnega reda in miru bi ugotovil svobodno narodno voljo v okvirju možnosti, postavljenih od zapadnih zavezničarov, obliki mej s sosedji, hkrati z notranjo resnično demokratično ureditvijo države. Tehnika izvedbe v okvirju preskusa narodne volje naj bi bila po določenih načelih in pod nadzorstvom komisije, sestavljene iz štirih zares demokratskih držav, na primer Amerike, Anglije, Švice in Švedske.' Ali je to točno? Ali ste vi to napisali?"

Rupnik: "Da."

Ko ga predsednik končno vpraša, ali je tudi to izdajstvo, je Rupnik odgovoril: "Da, to je izdajstvo."

"Z Rupnikom se je dobro živelo" — nemški oficir

Po odmoru je zasliševal obtožena zastopnik vojnega tožilca Marjan Vivotda. Dotaknil se je vprašanja lektorja nemščine Koniga, o katerem se je Rupnik izjavil, da je šel iz obtožnice izvedel, da je bil v nemški službi. Konig je vedel, da bo Rupnik imenovan za komandanta utrjevanja (fortifikacije) prej, kakor je bilo to objavljeno v vojaškem službenem listu. Konig je priznal pismeno, da pogosto zahaja k Rupniku, s katerim se dobro živi.

Konig je bil vnet nemški oficir, poslan v Jugoslavijo s posebnim nalogo in je v naprej vedel za državno vojno tajnost, kakršno je bilo imenovanje generala Rupnika za komandanta utrjevanja.

Dasi je Rupnik zanikal, da bi imel kakšno zvezo z bivšim banom dr. Natlačenom, mu je tožilec po pismu bana Natlačena, pisanemu predsedniku ministrskega sveta Slobodanu Jovanoviču, ki ga je poslal preko dr. Mihe Kreka, dokazal, da je Na-

pogumen, kakoršnjega samo ona poseda. Omenila je, da se nas zadnje čase prikazuje javnosti kot nekakšne razbojnik, toda mi nismo nobeni razbojniki ali razbojnice. Narod se zaveda in samo zahteva svoje pravice. Res, njene besede dajo človeku pogum in vztrajnost. Le tako naprej, Mary! Zelo pomembne smo na Tebe.

lčačenu uspele mimo drugih ljudi pri generalu Rupniku izpostavljeni ukaz, naj se v času sovražnosti z Nemčijo ne rušijo več objektivi.

Vloga Šubašiča in Mačka

Glede razvoja dogodkov na Hrvaškem v tem času je izjavil Rupnik, da je po svojih opažanjih sklepal, da se tam v času vojnih sovražnosti kuha neka politična stvar in da komandant VII. armade v noči od 7. do 8. aprila 1941 ni odredil odstopa (vojaškega odpora) zaradi pritiska Nemcev, temveč pod vplivom političnih faktorjev.

"Kdo so bili ti politični faktorji, katere je mislil? Torej mislite, da sta dr. Šubašič in dr. Maček direktno povzročila, da se je izdalo povelje za opust utrjene črte in se je s tem spustil sovražnik v našo državo?"

"Pritisak Nemcev je bil zelo močan proti severnemu krilu IV. armije."

"Torej je po vašem Maček mislil, da je boljša kapitulacija, kakor postaviti se v bran?"

Rupnik: "Da!"

Seja odbora vaških straž v škofiji

Tožilec: "Ali ste vedeli, kaj seveda odbor vaške straže?"

Rupnik: "To mi je povedal dr. Zajc."

"Kje?"

"V škofiji."

"Pri kom?"

"Pri škofu."

"Kakšno vlogo je imel škof pri vaški straži?"

"Iz vsega, kar sem pomeje zvedel, je imel vlogo nekega protektorja. Ko me je poklical 28. aprila 1945, mi je zagotovil, da se ne meša v te stvari, temveč da daje samo stredo."

"Ali je dajal še kaj več kakor stredo?"

"Da. Potem je tudi govoril na tem sestanku."

"Vaške straže so bile oborožena organizacija?"

"Da."

"Kaj ima škof kot cerkveni poglavar z oboroženo organizacijo? Kakšno zvezo ima?"

"Ne bi smel nobene imeti."

"Ne bi smel nobene imeti? Kaj vam je pripovedoval italijanski general Gambarra o 'Plavi gardi'?"

"Ko sem šel po spomenico za organizacijo meščanske garde, sem se dogovoril s Podhorskim, da bom vprašal najprej za Plavo gardo, da bi videl, ali govori resnico ali ne. Vprašal sem ga: 'Gospod ekscelencija, kaj je to Plava garda?'—'To ni nič,' je dejal. 'To je oddelek največ šeststo do petsto mož, ki so pod mojim varstvom, pod mojim nadzorstvom. Mi jih tudi hranimo in jim dajemo sredstva. So povsem nevarni ljudje.' Tako mi je rekel. Pozneje pa sem zvedel in mi je povedal Pušenjak iz Maribora, ki je bil takrat v Novem mestu, da je Gambarra prišel v Novo mesto z radiostrokovnjaškom majorjem Novakom in da so tam vzpostavili brezično zvezo v okolici Novega mesta za korespondenco s Kairom (kjer kraljeva vlada)."

(Nadaljevanje sledi)

Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

FRANCE BEVK:
MED DVEMA VOJNAMA
 ČRTICE IN NOVELE

(Nadaljevanje)
 Sredi stene ob kuhinji je sa-
 meval v prevelikem pozlačenem
 okviru upokojitveni odlok. Na
 njegovem mestu je prej visela
 cesarjeva podoba. Ob petju ce-
 sarske pesmi so mu bile vselej
 stopile solze v oči. Ze v mlado-
 sti ga je bolel vsak vojni ne-
 uspeh monarhije, o katerem
 je bral v zgodovini. Z muko je
 poizkušal najti soglasje med
 idejami vseslovanstva, ki so bi-
 le predmet mnogih družabnih
 razgovorov, in med vcepljeno
 ljubeznijo in vdanostjo do vla-
 darja. Našel je enostavno reši-
 tev kot mnogi drugi: pod cesar-
 jevo podobo je pripel slovensko
 trobojnico.

Zdaj ni bilo tam več ne ene-
 ga ne drugega. Na mestu, kjer

NOCOJ JE ROKOBORBA V ARENI
 Rokoborski direktor in pospe-
 ševalci tega športa v Clevel-
 andu Jack Ganson sporoča, da
 se nocoj vrši v Areni velika ro-
 koborba, pri kateri pomerita
 svoje moči in spretnosti Mau-
 rice Tillet, francoski Angel, in
 Cliff Gustafson iz Minnesote.
 Francoski Angel tehta 280 fun-
 tov, se spoprime z Jugoslava-
 nom Joe Marshem iz Chicaga,
 ki tehta 260 funtov in je vete-
 ran druge svetovne vojne. Cliff
 Gustafson pa poizkusi prema-
 gati Stanley Myslajcka, ki je
 poljske narodnosti. Fred Bozik
 pa ima tokrat priliko premaga-
 ti Larry Moquina iz Montreala,
 Kanada. Poleg navedenih na-
 stopita še druga dva para. —
 Vstopnice so v prodajni pri-
 Richman Bros, 736 Euclid Ave.,
 in v prodajni vstopnici v Are-
 ni. Pričetek rokoborbe je ob
 8:30 zvečer.

je prej visela trobojnica, je bil
 prilepljen list starega časnika.
 Na njem je bila slika družbe
 gospodov, ki so mu bili povsem
 neznan. Včasih je dolgo mot-
 ril te tuje obraze, kakor da se
 ne more spomniti, kje jih je že
 videl. Suihi gospodje, le eden je
 debel med njimi, ta nosi surko,
 a drugi zalisce in črne brade. .
 Naveličal se je obrazov in uprl
 oči v naslovne črke lista. . . .
 Če bi bil kdo Lebanu v njego-
 vih zornih letih vprašal po nje-
 govem političnem prepričanju,
 bi bil molče potegnil iz žepa
 to ali ono številko tega lista. Bil
 je njegov naročnik že iz dijaš-
 kih let. V svojih službah ga je
 posojal župnikom, da bi dobi-
 val njihovo branje v zameno. Z
 duhovnimi gospodi ni bil v spo-
 ru, Darwinovo razvojno teorijo,
 ki je bila takrat v modi, je po-
 bijal z ogorčenjem in hodil red-
 no k maši. Kljub temu je prišel
 nekoč navskriž z župnikom,
 temnogledim in molčecim gospo-
 dom, ki ga nikoli ni prej opazil,
 da ga je on prvi pozdravil. Ta
 mu je nekoč očital, da naroča
 in bere brezbožne časnike. Uči-
 telj se je zavzel in v zmedenosti
 iskal primernega opravičila:
 "Posojal sem ga nekateremu va-
 ših sobratov." A duhovni gos-
 pod je trdo odrezal: "Kaj bo iz
 tebe? Baron Nemanic?" Sin je telovadil,
 vse večere preplepal, se oblačil
 po modi, očeta pa se je več-
 krat sramoval. "Čemu v taki
 ogoljeni obleki prihajate v me-
 sto?" Oče se mu je zazrl glo-
 boko v dušo, med njima je zi-
 jal prepad, postalo mu je gren-
 do. Nekaj svinčeno težkega je
 ležalo v njegovih pogledih, kadar
 sta se srečala. Mati pa je sina
 oboževala in mu v vsem pritrje-
 vala. Le počasi je tudi ona spo-
 znala, da se sin ne odtujuje le
 očetu, ampak tudi nji. Tedaj je
 obupana zmajevala z glavo in
 se še bolj zaprla v molk.

Razočaranje nad sinom je Le-
 bana tiho žgalo in razjedalo, da-
 si tega nikomur ni potožil. Kljub
 ljubezni do žene se je ču-
 til osamljenega. Včasih se mu
 je zdelo, da njegovo življenje
 nima pravega smotra. Zaradi
 tega je še bolj vzljubil šolske
 otroke, a je tudi v to ljubezen
 kanila kaplja strupa. Bobneči
 glas s prižnice mu je udarjal
 na uho: "Učitelj, ki ni ne krop-
 nista več sestala. Nihče ni izve-
 del za vzrok njegove spora. Re-
 zika, hči krčmarja, pri kate-

rem je stanoval, ga je slišala,
 kako je dolgo v noč hodil po
 sobi. Proti jutru je vzel iz školj-
 kovega okvira fotografijo in jo
 raztrgal, na njeno mesto je del
 materino podobo. Pri kavi ga je
 Rezika gledala radovedno in ob-
 enem z globokim sočutjem v
 obeh. . . . Rafaelu se je zdelo,
 da je tedaj prvič opazil to de-
 kle. Njene oblike, obraz, go-
 vor — vse ga je tako globoko
 dojmilo, da je vzdrltel. Tudi
 ona ga je gledala s posebnim
 bleskom v zenicah, kakor da
 gleda z golo dušo. Zasnubil je
 je tako iznenada, da mu ni mo-
 gla verjeti. . . .
 Od življenja sta pričakovala
 več kot jima je moglo nuditi.
 Prvo razočaranje se je umak-
 nilo treznemu preudarku. Pos-
 tala sta molčeca, globoko v sr-
 cu sta se vendar ljubila. Rodili
 so se jima otroci in umirali za-
 povrstjo. Ko je še hodil v šolo,
 mu je oče leto za letom naro-
 čal tri stvari: "Da se naučiš
 nemščine, da si narediš hišico in
 si prisluziš pokojnino." Nem-
 ščino, to Indijo Koromandijo
 vseh jezikov, je znal. Z ženo sta
 varčevala, kupila v bližini me-
 sta zemljišče in zidala. Ko je bi-
 la hišica pod streho, sta se od-
 ganotja razjokala. Oddala sta
 jo v najem dotlej, da dočakata
 pokojnino, starih let in mirnega
 počitka.

Izmed otrok jima je ostal živ
 le Božidar. Njegova vzgoja je
 bila dvorezna: oče strog, a mati
 popustljiva. Bil je rdečelasec,
 po značaju malce čudaški; uče-
 nje mu ni šlo, silil je v trgovino,
 "da postane bogat". Oče je
 z nevoljo gledal njegove glad-
 ke počesane lase in gizdalinsko
 obleko: "Kaj bo iz tebe? Bar-
 ron Nemanic?" Sin je telovadil,
 vse večere preplepal, se oblačil
 po modi, očeta pa se je več-
 krat sramoval. "Čemu v taki
 ogoljeni obleki prihajate v me-
 sto?" Oče se mu je zazrl glo-
 boko v dušo, med njima je zi-
 jal prepad, postalo mu je gren-
 do. Nekaj svinčeno težkega je
 ležalo v njegovih pogledih, kadar
 sta se srečala. Mati pa je sina
 oboževala in mu v vsem pritrje-
 vala. Le počasi je tudi ona spo-
 znala, da se sin ne odtujuje le
 očetu, ampak tudi nji. Tedaj je
 obupana zmajevala z glavo in
 se še bolj zaprla v molk.

Razočaranje nad sinom je Le-
 bana tiho žgalo in razjedalo, da-
 si tega nikomur ni potožil. Kljub
 ljubezni do žene se je ču-
 til osamljenega. Včasih se mu
 je zdelo, da njegovo življenje
 nima pravega smotra. Zaradi
 tega je še bolj vzljubil šolske
 otroke, a je tudi v to ljubezen
 kanila kaplja strupa. Bobneči
 glas s prižnice mu je udarjal
 na uho: "Učitelj, ki ni ne krop-
 nista več sestala. Nihče ni izve-
 del za vzrok njegove spora. Re-
 zika, hči krčmarja, pri kate-

šen naj bom, kaj naj delam!"
 Na predalniku je stala praz-
 na šrapnelska vaza, na nji sta
 bili vrezani letnici: 1914—1918.
 Koliko gorja sta vsebovali! Le-
 ban je izkusil bridkost begun-
 stva, izgubil je vse, hišico so
 mu porušile granate. Bel kruh,
 ki mu ga je obljubljala mati, se
 je umaknil črnemu, še tega ni
 bilo. Sin je pisal v nemščini do-
 pisnice z bojišča polne navduše-
 nja in samohvale. Rafaelu se je
 po naravi upiralo prelivanje kr-
 vi; kar je bilo zanj svetega in
 dobrega, je tedaj ležalo pogaze-
 no v prah. Vsaka stvar, še čed-
 nost in poštenje, nečistost in
 podlost, je dobivala svojo novo
 ceno. . . . Leta utrujenosti in
 obupa so tekla po polzevo v za-
 molkli muki. Ob umoru mini-
 stra Sturgeca se je Leban zgro-
 zil sam nad seboj: globoko v
 duši je odobral dejanje. Mon-
 narhično čustvo je z zadnjim
 plamenom gorelo v njegovem
 srcu. Jugoslovansko deklaracijo
 je znal na izust. Stari svet se
 je rušil in se spreminjal v no-
 vega. . . . V dneh medvladja je
 bil kot pijan od navdušenja med
 slovenskimi zastavami. Toda vse
 to je bilo le bežen trenutek.
 Drzne sanje so se porušile čez
 noč, pred očmi je stala trpka
 resnica. Žena mu je vesela pri-
 povedovala: "Božidar se je vrnil
 živ, nastanil se je v Trstu." Ra-
 fael je skoraj ni slišal. Po uli-
 cahi so korakale tuje čete, tuje
 zastave so visele s poslopij, tu-
 ja govornica je izzivalno odme-
 vala od zidov. Lebanu je gren-
 ka skrbl legla v dušo. Debeli to-
 varši ga je udaril po ramenu:
 "Kruh in pokojnina — vse je
 zagotovljeno." Vendar je bila
 bridkost še v tem. Štirikrat je
 obhodil porušene stene svoje
 hišice, vsakikrat je sklonil gla-

vo globokeje na prsi. Razjokal
 bi se bil.
 Ponoči in podnevi je razmiš-
 ljal, kako bi dvignil hišo iz raz-
 valin. "Vojna odškodnina", so
 šepetale ulice in krčme. V upa-
 nju mu je vzdrltelo srce. Sre-
 di najlepših nad in sanj ga je
 obiskal Božidar. Leban se mu je
 začudil: "Kakšen pa si?" Bil je
 ves nežen, ko je odhajal, zdaj
 mu je kot mož stopil naproti
 in se mu smehljaj. Za trenutek
 sta si postala bližja. Pri tret-
 jem kozarcu je sin povedal, da
 se ženi.

Oče se je razposajeno zasmel-
 jal; nekaj vselega je bilo v
 tem, da se mu sin ženi. "Kakš-
 na bo ženska?" ga je vprašal.
 "Ali zaslužiš, da bosta lahko
 živela?" Sin mu je odgovoril:
 "Lepa je in bogata; Irma ji je
 ime." Nato je pogledal očeta
 naravnost v oči in dejal: "Vse-
 ga, kar potrebujem, se nimam.
 Nekoliko mi boste pomagali."
 Ob tem spominu je Rafaelu
 postalo inako, z očmi je iskal
 stolice, da bi sedel. Pa je uprl
 pogled v podobo, ki je bila z
 žeblički pritrjena na steno, in
 se tiho, po pristih pomaknil do
 nje.
 (Dalje prihodnjič)

Chicago. — Zadnji terek je
 umrla Mary Skubic, stara 79
 let, doma iz Metlike, odkoder je
 prišla v Chicago pred okrog
 65 leti. Bila je med prvimi slo-
 venskimi naseljenci v tem me-
 stu in se pred 59 leti poročila z
 Louisom Skubicem, ki živi v tem
 mestu že tudi 65 let. Poleg mo-
 ža zapuščata dva sinova in poro-
 čeno hčer ter več vnukov. Bila
 je članica SNPJ.
 Prispevajte za otroško bol-
 nico v Sloveniji!

Chicago. — Zadnji terek je
 umrla Mary Skubic, stara 79
 let, doma iz Metlike, odkoder je
 prišla v Chicago pred okrog
 65 leti. Bila je med prvimi slo-
 venskimi naseljenci v tem me-
 stu in se pred 59 leti poročila z
 Louisom Skubicem, ki živi v tem
 mestu že tudi 65 let. Poleg mo-
 ža zapuščata dva sinova in poro-
 čeno hčer ter več vnukov. Bila
 je članica SNPJ.
 Prispevajte za otroško bol-
 nico v Sloveniji!

Chicago. — Zadnji terek je
 umrla Mary Skubic, stara 79
 let, doma iz Metlike, odkoder je
 prišla v Chicago pred okrog
 65 leti. Bila je med prvimi slo-
 venskimi naseljenci v tem me-
 stu in se pred 59 leti poročila z
 Louisom Skubicem, ki živi v tem
 mestu že tudi 65 let. Poleg mo-
 ža zapuščata dva sinova in poro-
 čeno hčer ter več vnukov. Bila
 je članica SNPJ.
 Prispevajte za otroško bol-
 nico v Sloveniji!

LICENCIRAN KURJAČ
 dobi delo
 48-urni tednik
 Plača od ure—poleg overtime
ATLAS CAR & MFG. CO.
 1140 Ivanhoe Road

Zgubil se je
 včeraj zjutraj pes Mexican
 Hewawaa pasme; rjave barve in
 zelo majhen. Kdor ga je slučajno
 našel, je proščen, da ga vrne last-
 niku na 984 E. 67 St., kjer dobi
 \$10 nagrade.

Dvoje deklet
 želi dobiti v najem spalnico, med
 E. 55 St. in E. 82 St. Kdor ima
 za oddati, naj blagovoli poklicati
 po 4. uri popoldne — EX 0771.

Hiša naprodaj
 v Collinwoodu. Za 2 družini, 4
 sobe spodaj, 4 zgoraj, 2 sobi in
 kopalnica na 3. nadstropju. Gara-
 ža za 2 avta, avtomatični stoker
 z parno gorkoto in druge
 udobnosti. Pokličite LI 3449.

Proda se
 postelja z mrežo in modrocom;
 železna, tri-četrtina; tudi omara
 za perilo in obleko. Snažno in v
 dobrem stanju. Proda se poceni.
 Vpraša se na 387 E. 165 St.

Naprodaj je
 na Chardon Rd. med Rockefeller
 Rd. in SOM Center Rd., 4 do
 5 akrov zemlje. Za podrobnosti
 pokličite Wickliffe 21-J-1.

Pomivalke posode
 dobijo dobro delo polni ali delni
 čas. Tovarniška kafeterija. Pla-
 ča do ure. Dobi tudi obele in
 uniforme. Pokličite HE 4444 in
 vprašajte za Mrs. Guenther.

**DAJTE VAŠ FORNEZ
 SČISTIT SEDAJ!**
 Boljša postrežba in
 boljše delo. Fornez
 in dimnik sčiščen
 po "vacuumu."
\$4 do \$6

National Heating Co.
 Postrežba širom mesta
FAirmount 6516

Zavarovalnina
 proti ognju in nevihti in
 avtomobilskimi nezgodami
 ZA ZANESLJIVO POSTREŽBO
 SE PRIPOROČA
DANIEL STAKICH
 AGENTURA
 15813 WATERLOO RD.
 KE 1934

HARMONIKE
 vseh vrst slovenske in nemške
 ter kromatične ali klavirske
 izdelujem in popravljam
 po zmernih cenah.
 Vse delo je jamčeno.
 Se priporočam
ANTON BOHTE
 R. D. 2, Clymer, Pa.

**AUGUST
 KOLLANDER**
 v Slov. Nar. Domu,
6419 St. Clair Ave.

POŠILJA DENAR v Ju-
 goslavijo, Trst, Gorico,
 Avstrijo, Italijo in dru-
 ge kraje; vsaka pošilja-
 tev je jamčena;

PRODAJA ZABOJE za
 pošiljanje hrane in
 obleke v staro domovi-
 no in sprejema tudi za-
 boje za odpošiljanje v
 stari kraj.

Pri Kollanderju boste
 vedno dobro
 postreženi.

Moški in ženske
 Izkušnja ni potrebna
 Dobre delovne razmere
 Dobra plača od ure
 Stalno delo

American Box Co.
 1900 W. 3 St.
 Scranton Rd. bus

**ZA PREKLADANJE
 TOVORA**
 Nickel Plate tovorno skladišče
 E. 9th St. in Broadway
 Plača 93½c na uro
 Čas in pol za nad 8 ur
 Zglasite se pri
 Mr. George J. Wulff

Nickel Plate R.R. Co.
 E. 9th & Broadway

MOŠKI
 star 25 do 40 let dobi službo
 za obrezovanje grmičevja in
 dreves; mora imeti nekaj iz-
 kušnje. Dobra plača.

Pokličite GL 3397
A. ELLIS HANSON
 10609 St. Clair Ave.

**PUNCH PRESS
 OPERATORICE
 INŠPEKTORICE
 TOVARNISKE DELAVKE
 VARJENKE**
 1. IN 2. ŠIFR
 Dobra plača od ure in komada
 Stalno delo z to 60 let staro
 družbo.

Izvrstne delovne razmere
**Bishop & Babcock
 Mfg. Co.**
 1285 E. 49 St.

**IŠČE SE
 izurjene
 DIE-REPAIRMEN**

Dobra plača od ure za
 dobre delavce
 Izvrstne varnostne naprave
 na vseh strojih

**GEOMETRIC
 STAMPING CO.**
 1111 E. 200 St.

**POMOČNICE ZA
 URADNIŠKI
 LUNČ ROOM**

Delajte v čistem, prijetnem
 ozračju.

Morate biti večji angleščine.
 Samo čedne, snažne in večče
 žene v starosti 20 do 35 let
 se naj prigrasijo.

Plača \$29 za 40 ur dela.
 Dobi se obele in uniforme.

Zglasite se pri
**THE OHIO BELL
 TELEPHONE CO.**
 Soba 901
 700 Prospect Ave.

North American banka
 6131 St. Clair Ave.----15619 Waterloo Rd.
Za vse vaše bančne potrebe
Odprta OB PETKIH ZVEČER — 6. do 8. ure
 OB SOBOTAH — 9.30 zj. do 2.30 pop.
V VAŠO UDOBNOŠT

HRANILNE VLOGE	OSEBNA POSOJILA
ČEKOVNE VLOGE	POSOJILA NA AVTOMOBILE
OSEBNI IN TRGOVSKI	POSOJILA NA NEPREMICNINE
TUJEZEMSKE DENARNE POŠILJKE	TRGOVSKA POSOJILA
DENARNE NAKAZNICE	POSOJILA NA VKNJIZBE
POTNIŠKI ČEKI	F. H. A. POSOJILA
VNOVCENJE PLAČILNIH ČEKOV	G. I. POSOJILA

★ Posvetujte se glede vaših budžetnih zadev z nami ★
 MI SMO KVALIFICIRANA AGENCIJA ZA G. I. POSOJILA
 Pričnite HRANITI sedaj za bodočnost
 Vloge do \$5,000.00 so zavarovane po Federal Deposit Insurance korporaciji
 članica Cleveland Clearing House Association

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca"

PREVOZ ČEBEL NA ŠTAJERSKO

V okrožnici čebelarstva zadržane navedene vlake, je vozil še en vlak v noči od 10. na 11. avgust. S tem vlakom so vozili čebele na ajdovo pašo na Štajersko.

ČESKA MLADINA SODELUJE

Iz Brčko - Banovići poročajo, da je prvi dan prihoda zamene mladinskih delovnih brigad na progo Brčko-Banovići, priredila češka mladina v Fizkulturnem domu v Brčkom slovenski mladini kratko igro. Pozneje so prišle tudi druge kulturno-prosvetne ustanove, ki so nudile mladini razvedrila. Obiskal jih je tudi orkester zagrebškega radija, nad vse pa jih je iznenadil prihod primorskega umetniškega zbora in slušateljev ljubljanske univerze, ki so mladince razveselili z zelo pestrim sporedom v domačem jeziku.

NA OBISKU PRI MLADINSKIH DELOVNIH BRIGADAH

V nedeljo 4. avgusta so se zbrale vse tri belokranjske delovne brigade v Črnomlju, da pozdravijo žene in mladino iz Suhorja in se jim zahvalijo za njihovo skrb. Nekako ob 10:30 dopoldne so se pripeljale žene z mladino. V njihovem imenu je spregovorila tajnica. Tako je odgovoril v imenu 600 mladih graditeljev Bojan. Nato so se žene pomešale med mladince. S seboj so prinesle polne košare raznih dobrot in vsak je dobil nekaj. Žene so povsem razumele mladino in čutili so se zadovoljne. Proti poldnevju so šli v Otovec, kjer so se poslovili. Tako živijo v Beli Krajini, eden z drugim.

BOSANSKIM OTROKOM UGAJA SLOVENIJA

Mara Warto poroča iz Kamnika, da je dodeljena k bosanski deci, ki biva v Bazi Kamnik. Nehote vsakdo vzljubi to mladino, zlasti še ko jo spoznaš поблиže. Iz Slovenije bodo s seboj odnesli mnogo lepih in toplih spominov. Mnogi med njimi nočejo nazaj. Pred kratkim so imeli tak primer. Stiritletni Tošo se je skrtil h krojačem,

ker ni hotel s transportom v Bosno. Po odhodu transporta pa je prišel zmagoslavno iz svojega skrivališča v upanju, da je dobil zmago. Kar jim je nudila Slovenija, jim bo ostalo v spominu, kajti oni vedo in pozneje bodo še boljše doumeli, da so jim Slovenci vse dali z ljubeznijo.

ČESKA MLADINA V POSTOJNI

V nedeljo 14. julija je obiskalo Postojno 40 mladincev in mladink iz Češke. Ogledali so si sledove narodno osvobodilne borbe in druge zanimivosti okrajja. Člani mladinske organizacije v Postojni so jih spremili v vas Gorenje, ki so jo Nemci popolnoma požgali. To vas sedaj obnavljajo s prostovoljnimi delom. Prav ta dan so sestavili mladinci in mladinke iz vasi Bukovje, Strmec, Studeno in Belsko bataljon prostovoljcev. Navdušeno so pozdravili češko mladino, ki je tudi poprijela za delo in nekaj časa pomagala čistiti ruševine. Češki mladinci so se pristrčno poslovili in se odpeljali nazaj v Postojno, kjer so si ogledali še Postojnsko jamo. Nato so si ogledali tudi razstavo šolske in gimnazijske mladine in so se čudili napredku, ki ga je slovenska mladina dosegla v prvem letu svobode. Tovariši iz okrajja jim je na kratko orisal borbo primorskega ljudstva, katero se mora še vedno boriti za pravico na tisti zemlji, ki jo je samo osvobodilo. Češki mladinci so bili ganjeni od vztrajnosti Primorcev in ogorčeni ob izživljanju s strani tistih, ki jih imenujejo zapadne zavezničke.

IGRA "RAZTRGANCI" V MOSTAH

Gledališka družina OF iz okrajja Moste je odprla svojo jesensko sezijo oderskih prireditev z Borovimi "Raztrganci", katere so vprizorili v soboto 31. avgusta in v nedeljo 1. septembra ob 8. uri zvečer v gledališki dvorani državnega deškega vzgajališča na Selu. "Raztrganci" so zadnji čas v Sloveniji doživeli največ vpriporitev. Snov je zajeta iz osvobodilnih bojev na Štajerskem. V "Raztrgancih" avtor podaja

neodoljiv opor slovenskega ljudstva proti okupatorjevemu zaslužjevanju in izdajalskim izrodkom. Z "Raztrganci" se želi meščanska igralska družina udeležiti jesenskega kulturnega tekmovanja v Ljubljani. Za "Raztrganci" imajo na reportarju Cankarjevega "Kralja na Betajnovi", nato Gorkijeve "Sovražnike" in še več drugih zanimivih oderskih del.

PORABSKI SLOVENCİ NA UČITELJSKEM TEČAJU

Pet mladih porabskih Slovencev že tretji mesec obiskuje prvi južnoslovenski učiteljski tečaj na Madžarskem, ki se vrši v mestu Pečuju in ki se ga udeležujejo tudi srbski in hrvaški mladinci. Porabskim mladincem se prvič v njih zgodovini predava knjižna materinska beseda, življenska pot ter književne stvaritve slovenskih duhovnih velikinov. V nedeljskih popoldnevih odmeva tudi po hrvaških baranjskih naseljih slovenska partizanska in narodna pesem. Poleg aktivističnega dela po vaseh porabski Slovenci družno s srbskimi in hrvaškimi tovariši sodelujejo tudi pri izdajanju stenčasa, v katerem pišejo: "Naša volja je, da postanemo narodni učitelji in da se tu naučimo vse potrebno za učiteljevanje, najbolj pa slovenskega jezika."

TEROR FASISTOV IN CIVILNE POLICIJE V GORICI

Vsak dan prihajajo poročila o novih izzivljanjih in terorju fašistov v coni "A". Vsak dan prihajajo poročila o načrtnem uničenju vsega, kar si je primorsko ljudstvo priborilo v boju proti fašizmu. Slika je popolnoma jasna. Na eni strani je ogromna večina ljudstva, ki si zavedno gradi svojo demokracijo na bratstvu slovenskih in italijanskih množic in trdne povezanosti delovnega ljudstva, — na drugi strani so CLN-ovske fašistične tolpe, ki v tesnem sodelovanju s civilno in vojaško policijo, skušajo terorizirati ljudstvo. Ta druga stran uživa vso podporo predstavnikov vojaške uprave, tako da je končna odgovornost za vse teroristična dejanja na strani ZVU.

NAPAD NA LJUDSKI DOM V GORICI

Po neuspehi proslavi so šovi-

nistične tolpe pričele sistematično razbijati slovenske trgovine, gostilne, urade in ustanove ter krvoločno napadati posamezne Slovence in italijanske antifasiste. Civilna policija ni tega preprečevala in je s svojim zadržanjem celo hrabrila CLN-ovske tolpe. V nekaterih primerih jih je celo ščuvala.

V poročilu z dne 13. avgusta pravijo, da so teroristi v maloštevilnih kolonah korakali po trgu v Gorici in prepevali osvobodilne pesmi ter kričali: "Smrt Titovim antifasistom!" Ko so šli mimo Ljudskega doma, pa: "To je bila hiša fašija in mora zopet postati hiša fašija. Smrt sciavom, ven s sciavi! Tu smo gospodarji mi!" Poleg tega so na najgubnejši način sramotili slovenske dekleta in žene.

Ko se je na gradu končal bengalični ogenj okrog 10. ure zvečer, se je privabila pred Ljudski dom tolpa SLN-ovcev in skušala vdreti skozi vrata glavnega vhoda. Ker jim to ni uspelo, so obkolili poslopje. Eden izmed njih je vrgel v glavna vrata steklenico z bencinom in ga zažgal. Plamen je navdušeno opazovala šovinistična tolpa. Ne da bi kaj ukrenila, je to gledala tudi civilna policija. Neki antifasist, ki je privozil mimo na kolesu, je skočil k vratom in skušal ogenj pogasiti. Civilni policisti so mu to preprečili in ga hoteli aretirati. Ogenj, ki je ožgal vrata, so pogasili z vodo tovariši, ki so stražili Ljudski dom. Po neuspelem napadu so pričeli metati kamenje iz Ljudskega vrta in razbili več šip. Tudi pozneje niso prenehali s poskusi, da bi prodrli z druge strani. Civilna policija je bila ves čas v prijateljskih razgovorih z drhaljo okoli Ljudskega doma.

RADIJSKA POSTAJA NA MLADINSKI PROGI

Da bi bili mladinci delovnih brigad na Mladinski progi pravočasno obveščeni o vseh važnejših dogodkih na progi, je štab mladinskih delovnih brigad pred kratkim pričel formirati svojo radijsko oddajno postajo. Svečana otvoritev postaje "Radio Mladinska prog" je bila 27. avgusta ob 7. uri zvečer.

Radijska postaja bo delala na valovni dolžini 267 m in ima namen, da vrši med brigadami

s predavanji, s poročili o gradnji delovno agitacijo. Poleg tega bo imela mladina priliko, da se preko radijske postaje spozna z življenjem in delom ostalih brigad, kakor tudi z njihovimi izkušnjami in uspehi, kar bo znatno olajšalo delo.

IZ NOVE ZELANDIJE ZA BOLNIŠNICO

Te dni je prispelo poročilo iz Nove Zelandije od jugoslovenskih izseljencev, da so sklenili na konferenci Vseslovenske zveze, da bodo pričeli z nabiranjem akcije za izgraditev bolnišnice na Jadranu za vojne invalide Jugoslovenske armije. Tamošnji izseljenci so organizirani v društvu "Maršal Tito" in priredili so zabavo s plesom, kateri je prisostvovalo preko 2000 gostov. Do sedaj so v to svrhu zbrali med seboj vsoto 120,000 angleških funtov.

GRADNJO NOVE CESTE V TRŽIČU

Pričela so se prva dela pri gradnji nove ceste za Virjem v Tržiču. Pričetek se je nekoliko zavlekel, ker so bile težave z odkupovanjem zemljišč in hiš, ki stoje tam, kjer bo stekla nova cesta. Premagano je tudi to. Pred kratkim so se sestali zastopniki ministrstva za gozdarstvo, ki je največji interesent za gradnjo nove ceste, zastopniki MLO (Mestni ljudski odbor) Tržič, tvrde Kajetan in Ahačič, zastopniki sindikata itd. Pomenili so se, koliko bo kdo prispeval za gradnjo.

Prvi, ki so uvideli potrebo po gradnji nove ceste, so bili tržaški delavci in nameščenci, ki so sklenili, da bo vsak delavec in nameščenec prispeval zaslужek 32 ur prostovoljno za novo cesto. Že z marcem so začeli delati v tovarnah prostovoljne ure. Prvi denar, ki je bil dan v blagajno ceste, je bil delavski.

MLO Tržič bo prispeval četrtino vsote, potrebne za gradnjo. Glavni del tega zneska bodo prostovoljne ure. Največji interes na gradnji pa ima državno gozdno oskrbništvu v Tržiču s svojo pri kolodvoru ležečo žago. Dosljej je bil zelo otežkočen prevoz hlobov od Sv. Katarine na žago v Tržiču. Ulica, po kateri so vozili vozniki hlobo, je bila tako ozka, da se sploh nista mogla srečati dva voza v njej.

Na novi cesti za Virjem se bo prevoz lahko nemoteno in hitreje vršil. Ko bo zgrajena nova cesta, bodo hlobo lahko prevzeli z avtomobili, kar bo zelo pocenilo prevoz.

Nova cesta bo asfaltirana. V surovem stanju bo zgrajena že letos, na spomlad pa jo bodo asfaltirali. Na njej je zaposlenih lepo število delavcev, največ iz Prekmurja. Uvaja se skupinski akord, s katerim so delavci najbolj zadovoljni.

HRVATI NAPOVEDUJEJO BOJ OSTANKOM FAŠIZMA

Dne 27. avgusta se je v Zagrebu vršila druga seja petega rednega zasedanja sabora Ljudske republike Hrvatske, ob kateri priliki je predsednik vlade LRH dr. Vladimir Bakarić imel obširen govor, v katerem je tudi govoril o borbi proti ostanikom fašizma. V prvi vrsti je omenil ostanke banditskih skupin, ki so ostale po umiku Nemcev iz Jugoslavije. Ti ljudje se danes skrivajo pri svojih družinah in pri tistih, ki so bili najtesneje povezani s Pavelićem in njegovim režimom. Prepričani so, da bo ljudstvo vse te ostanke protiljudskih elementov odkrilo in obsodilo.

O opozicionalnem delu nekaterih duhovnikov je predsednik Bakarić dejal: "Mnogo se je govorilo z naših pristojnih mest o aktivnosti protiljudske duhovščine. Njeno delo nima značaja javnih nastopov, ampak poizkuša ustvariti mnenje o negotovosti današnjega sistema. V takih okoliščinah je slišati celo o svetnikih, ki delajo čudeže in razne druge stvari. V začetku smo gledali na take stvari mirno, v upanju, da bodo izginile. Ker pa se to ni zgodilo, smatramo za potrebno, da pravično kaznuje-

mo goljufe in špekulante in da jim onemogočimo tako delo."

PRIPRAVE ZA ZBIranJE BUKOVEGA ŽIRA

Letos je v bukovih gozdovih dozorelo izredno veliko žira. Če bodo pustili propasti te ogromne količine žira, se odrekajo dragoceni surovini, ki je za Slovence posebnega pomena zaradi še vedno nezadostne preskrbe z maščobami. Iz 100 kg žirovih semen lahko iztisnejo tovarne 10 litrov najboljšega jedilnega olja. V bukovih gozdovih je dozorelo na stotine vagonov bukovnega žira in če se vse to preračuna, je jasno, kakšne količine lahko Slovincem prinese dobro organizirano in temeljito obiranje žira povsod v Sloveniji, kjer se razprostirajo bukovki gozdovi. Vsak zbiralec bo prejel za žir določeno količino olja in pri tem ne bo izgubil pravice do odrezkov za maščobe.

Žir je dozorel v drugi polovici septembra, priprave za pobiranje istega so pa izvedli že pred tem. Po zbranih podatkih je treba za žir, ki ga je mogoče in ga morajo zbrati, potrebnih približno 500,000 delovnih dni. Ministrstvo za prosveto LRS je dalo navodila šolam, da bo tudi vsa šolska mladina sodelovala pri zbiranju.

V nekaterih predelih Gorenjske, v Slovenskih goricah in tudi ponekod drugje že precej dolgo poznajo bukovega žira olje in so ga zlasti na Gorenjskem uporabljali kot jedilno olje. Široko zasnovana akcija, ki jo pripravljajo za letošnje bukovno letino, je prva te vrste v Sloveniji, zato so se je lotili brez izkušenj.

Dramski zbor "Ivan Cankar"
 PODA IGRO
"NAŠ GOSPOD ŽUPNIK"
 NAPISALA ANDRE DE LORDE IN PIERRE CHAINE
 v nedeljo, 27. oktobra 1946
 Pričetek točno ob 6:30 uri zvečer
 V SLOV. NAR. DOMU NA ST. CLAIR AVE.
 v prid sklada
 PODR. ŠT. 39 SANSZA ZA POMOČ STARI DOMOVINI
 O S E B E :

Župnik Pellegrin	Stehelj
Monsignor Sibue	Joseph Skuk
Kardinal	August Komar
Gospod Cousinet, grajščak in državni poslanec	Frank Cesen
Gospa Cousinetova, njegova žena	Olga Mar-Dunn
Genovefa, nečakinja g. Cousineta	Pauline Debevec
Florent, sluga pri Cousinetovih	Frank Kokal
Peter pl. Sableski, grof	Rudolph Widmar
Plumissau, urednik	Joseph Širca
Tricoud, trgovec z žganjem	Joseph Širca
Machecolle, politik	Joseph Širca
Opatica	Frances Tavcar
Valerijca	Ivanka Šiffrar
Valerija, kuharica pri župniku Pellegrinu	Frances Tavcar
Gđ. Badinois, hotelirka	Nežka Kalan
Lanthier, tajnik monsignorja Sibue	Anton Podobnik
Pes "Kosmač"	Ahčinov Buc

- dejanje—župnišče v vasi Sables
- dejanje—Salon na gradu pri Cousinetovih
- dejanje—Istotam
- dejanje—V restavraciji "Pri Opatu"
- dejanje—V kardinalovi palači

Mojster odra — Matt Debevec
 Oskrbnik odra—Frank Klemenčič
 Masker—Shirley Braithwaite
 Napovedovalka—Frances Candon

THE MAY CO'S BASEMENT

VSE MERE!

od 10 do 20 in 38 do 44

CASUAL

Zimske suknje

18.40

Za vašo vsakdanjo, celo-dnevno suknjo, bo to prav gotovo vaša izbira! Lepo ukrojeni stili, ki so postali stalni—ker so tako popularni leto za letom. Suknje, ki ne bodo "datirane"—so lične in lepo pristojajo. Nekatere so brez okraskov na ovratniku, nekatere imajo velveteen ovratnike, v vseh novih barvah. Mere za dekleta in žene v tej skupini.

Oddelek za suknje v basementu

The EMBASSY Bar

300 W. Center St., Anaheim, Calif.
 V SREDIŠČU ORANŽNE DEZELE
 28 milj od Los Angeles na Route 101

Cocktails - pivo - žganje
 Izvrstna hrana

PRIJAZNO SE PRIPOROČAMO PRIJATELJEM IN ZNANCEM TER OBISKOVALCEM V CALIFORNIJI, ZA OBISK

Lastnika:
 Bill Sitter in Chas. Lusin
 bivša Clevelandčana